

Taxa postală
plătite în num.
No. 124.715 929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18.
Telefon: 3-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hirdet-
ések díjszabás szerint. Az „UJ
KELET”-ba erdélyi és bányászati
szolidaritás napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

2118

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fő-
szerkesztő dr. Marton Ernő, Fele-
lős szerkesztő Jámor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 21.

Ara 5 lej

Szombat, 1932 okt. 15.

5693. ÉV
THISRI 15.

XV. ÉVF.
233. SZAM

Szukkot

A nagyszülő vallási ünnepeknek vége: az újév és engesztelő nap innepi komor-sága után hangulatra más, de elmélyült-ségre mivel sem jelentéktelenebb nap-jaink állanak be. A sátrak ünnepe: az aratás és szüret utáni vidámság meg-ünneplése. Szimbólumokkal ékes, szép ünnepe, a zsidó nép sorsának emlékezte-tője.

Hét napon át — a Biblia parancsára — sátrakban lakozik a hagyományhi zsidó. Emlékeztető ez nemcsak boldogásunkra, hanem arra is, hogy nagy igényeket ne támasszunk az élettel szemben, csökkent-sük szükségleteinket a sátorlakók igény-telenségéig és legyünk azért vidámak. Az eszrog és pálmag fiatalága, frissesége plántalódják a lelkünkbe, örömtelt, hála, adó imákat hallalujazzunk. Insegfelejtő ünnepe szukkot ünnepe és soha értelmét jobban át nem érezhetjük, mint napjaink-ban, amikor a gazdasági leromlás a leg-szükebb egyszerűsége és egyben a leg-testvéribb összefogásra utal bennünket.

Kívánunk jobb idöket és kívánjuk szuk-kot bufelejtő, harmónikus hangulatát a nehéz átmeneti idökre.

Ami legallzálni kéne...

Nap-nap után újabb pénzhamisító ban-dákat tesz ártalmatlanná az ország rendőrszolgálatának.

Legalább annyi hamispénz gyártását akadályozta már meg a rendőrség, mint amennyi jó lej van forgalomban az or-szághban.

Pedig a hamisítók egészen más szere-pet volnának hivatva betölteni, ha törté-netesen Junian lenne az ország miniszter-elnöke.

A pénzhamisítók elmehegnének mind zabolozni Kükutyinba.

A volt igazságügyminiszter igazát ugyancsak alátámasztják ezek a hamisít-ók, akik bizonyára érzik, hogy az ország kihatározott pénzeszközének milyen örömmel fogadnák be azt a néhány milliót, ami még hiányzik az ország életének egész-séges vérkeringéséből.

Nem is volna rossz szabad működést biztosítani egy tehetséges romániai pénz-hamisítónak.

Infláció nélküli inflációt jelentene, ha csak egy, máról holnapra vagy tízmilliárd jó hamispénz kerülne forgalomba...

Sok mindent megoldana egy ilyen ille-gális cselekedet...

Mégegyszer Titulescu

Titulescu hazaérkezett.

Vajjon mit hozott magával, háborút, vagy békét?

Ma még segíteni sem lehet. Mert noha Titulescu is, Vaida is három nap óta azt hisszük, hogy voltaképpen semmi nézet-eltérés sincsen közöttük, mégis mind a ketten mást beszélnek.

A genfi követ nyilván úgy képzei, hogy Vaida magáévá tette az ő álláspontját és Vaida ugyanezt hiszi Titulescuról.

Ezért gyanus ez a nagy egyetértés.

Vaida felajánlotta Titulescunak a kül-ügyi tárcát, nyilván azért, hogy Titulescu kénytelen legyen elismerni a kormány külügyi álláspontját, Titulescu pedig el-fogadta ezt a tárcát, persze azért, hogy külügyminiszteri stallumában azt tehesse, amit ő akar.

Nem vették hát még le a napirendről a Titulescukérdést.

Pedig ideje volna.

A közvéleménynek már elege van a Ti-tulescukérdésből.

Békéljenek meg, vagy vesszenek össze végleg, de lehetőleg hamarosan.

Intézzék el már ezt a privát ügyet és tüzzék napirendre az egyéb kérdéseket.

Talán azt, hogy ha így megy tovább, miből fogunk megélni.

Ötezer amerikai farmer vonul fel Washingtonba, hogy az éhhalál ellen tüntessen

Newyork október 14. Az amerikai far-merek december első napjaiban ötezer főnyi csoportot vonultatnak fel Washing-tonba, akik a parlamenttől többmillió amerikai farmer képviselőjében védel-met fognak követelni az éhhalál elöl. A farmerek delegáltjai hivatkozni fog-nak arra, hogy az agrártermékek árzu-hanása miatt termékeiket a termelési költségeknél olcsóbban is kénytelenek el-adni. Emiatt nyomorba jutottak s most moratóriumot követelnek összes jelzálog kölcsönök s más tartozásaikra, vala-mint az esedékessé vált adókra is.

A farmerek hangoztatják, hogy a vá-rosekban 15 millióra rug az ipari mun-kanélküliek száma s így kilátástalan,

hogy tömegeik az iparban elhelyezkedje-nek. Egyetlen menedékük az árverések-től veszélyeztetett farm s ezért követel-niök kell az árverések sürgős felfüggesz-tését. Kézpénzsegélyre is szükség vol-na, mert százezreket éhhalál fenyeget. A farmerek követelni fogják az agrár-termékek árának emelését az élelmiszer-trösztök megadóztatása után. Az éhség-felvonulás résztvevőit utközben a far-mernek nemzeti segélybizottsága szállá-solja és látja el s ugyanez a szervezet gondoskodik Washingtonban is elhelye-zésükről, nehogy a hatóságok csavargók-nak minősíthessék a farmerdelegátusok-at s kiutasítsák a szövetségi főváros-ból őket.

A franciák elismerik a fegyverkezési egyen-jőségűt?

A londoni eszmecsere állító-lag sikerült tisztázni a leszerel-és nehézségei körül támadt helyzetet

Tanácskozások folytak az új francia leszerelési javaslat fölött is. Angliában azt szeretnék, ha Franciaország le-szerelne és Németország nem fegyverkezne fel

London, október 14. Tegnap délelőtt és délután folyt a francia-angol kor-mányelnöki eszmecsere azon nehézsé-gek elhárításáról, amelyek közé a le-szerelési tanácskozások jelen stádiumuk-ban jutottak. Részt vett a tanácskozá-sokon a két miniszterelnökön kívül sir John Simon külügyminiszter és De Fleuriou londoni francia nagykövet is. A kiadott kommuniké hangoztatja a le-folyt eszmecsere barátságos és fesztelen atmoszféráját. Újabb jelentés szerint ma tisztázódnia kell, hogy sikerült-e a leszerelési kérdésben megegyezést létre-hozni a két kormányelnök eszmecseré-jén.

Valószínűnek látszik, hogy a tervbe vett londoni konferenciát meg fogják tarthatni s áthidathatják az éles ellen-tétbe került francia és német állásfogl-alásokat. Ugy tudják Londonban, hogy a franciák engedékenységet tanusíta-nak s minden további nélkül el fogják ismerni a volt legyőzött államok egyen-jőségűt, de ugyanekkor a népszövet-ségi szellemre hivatkozással tiltakozást jelentenek be már eleve az ellen, hogy a fegyverkezési egyenjogúság prokla-málása bármelyik országban is az ed-digi fegyverkezési nívón túl vezet-hessen.

Angol politikai körökben szintén egy szeretnének megoldást a francia-német ellentéték ügyében, hogy az inkább a franciák leszereléséhez, mint Német-ország fegyverkezéséhez vezessen. Kér-déses azonban, hogy az új francia le-szerelési terv a hatalmak részére el-

fogadható-e s ha elfogadható és keresz-tülvihető, jelenti-e a francia haderó komoly csökkentését.

Beavatott körökből származó infor-mációk szerint a két kormányelnök eszmecseréjén s az ezt követő meg-beszéléseken sikerült tisztázni a lesze-relés nehézségei körül támadt helyze-tet. Tanácskozások folytak az új fran-cia leszerelési tervet felett is, ame-lyet Herriot nagy vonásokban ismer-tetett angol kollégái előtt.

Párizs, október 14. A „Paris Soir” londoni távirata jelenti, hogy a francia és angol kormányelnökök megállapo-ttak abban, hogy a német fegyverkezési egyenlőségre vonatkozó igény tárgya-lására a konferenciát Genfben fogják összehívni. Az angol Foreign Office még a mai nap folyamán hivatalosan közli az új javaslatot a német és olasz kormányokkal.

Berlin, október 14. A birodalmi kor-mányhoz közelálló, beavatott helyről közölték a sajtóval, hogy Németország nem fog nehézségeket támasztani a hatalmi konferenciának Genfben történő összehívásával szemben sem, amennyi-ben előzetesen biztosított nyer arra nézve, hogy az értekezleten elismerik egyenjogúságát. A birodalmi kormány minden esetre védekezni fog az ellen, nehogy a genfi értekezleten való rész-vétele következtében újra belesodortas-sék a kilátástalan leszerelési tanácsko-zásokba, anélkül, hogy Németországgal, mint egyenrangú féllel bännának.

VILAG TÖKRÉ

A lefegyverzés írta Siorza grófi

Tilsit után Napoleon elfelejtette Poroszország lefegyverzését és többé nem gondolt a legyőzött ország lefegy-verzésére, mert ekkor már a spanyol kaland foglalta el. Csak tizennégy hó-nappal később kényszerített rá a porosz királyra egy lefegyverzési szerződést, amelyben a porosz király „abban a szándékában, hogy elkerüljön mindent, ami Franciaországot nyugtalaníthatná”, arra kötelezte magát, hogy tíz éven keresztül csak 42.000 főnyi kato-naságot tart és a tíz év letelte után áll jogában a hadseregének létszámát a szükség szerint növelni.

Poroszország 1808-ban, a mai hatvan millió Németországgal szembenállítva, nagyon kis ország volt. Napoleon biro-dalma pedig a világ legnagyobb ha-talma és Napoleon mégis csak tíz évi lefegyverzésre merete kötelezni Porosz-országot.

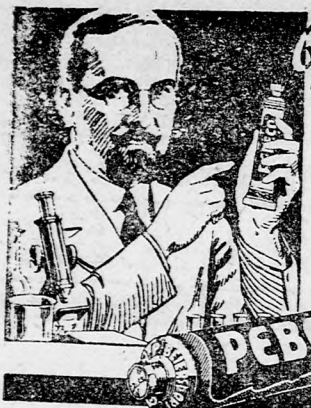
A francia császár megbizottja, gróf San Marzano, volt Berlin tulajdonkép-peni ura és mégis már abban a pillá-natban, amikor a lefegyverzési meg-egyeztet aláírták, báró Stein már azt írta a porosz királynak, hogy a meg-egyeztetés „nem fogja megakadályozni abban, hogy csellel ne játsza ki az erő-szakot”.

Ez volt az első francia lefegyverzési tapasztalat Németországban és maga San Marzano, aki Napoleon bukása után visszatért hazájába, Turinba, em-lékirataiban azt írta, hogy az erőszakos lefegyverzéstől semmi eredményt nem lehetett várni.

A versaillesi szerződésben megállá-pított ellenőrzést már oly módon haj-tották végre, hogy annak semmi ered-ménye nem lehetett. A szerződés szer-int Franciaország, Anglia, Olaszország egyenlő irányban vesznek részt az ellen-őrzésben és Amerika, Japán, Belgium csak nagyon kis különbséggel, ugyan-csak tényleges ellenőrei lesznek a le-fegyverzésnek. Elhelyett a valóságban a lefegyverzést ellenőrző katonatisztek fele francia volt és Belgium már egy-általában nem küldött tiszteteket, Anglia alig pár hónapal a szerződés után vissza-vonta ellenőrző tisztjeit és a többi ha-talom is csak éppen forma szerint vett részt az ellenőrzésben.

Emlékszem, hogy mennyire meg-lepődtem, amikor Boncivenga tábornok-ez a nagyon képzett és nagyon okos katona, akit a fasizmus, amely előtt nem akart meghajolni, egy szigetre száműzött, azt jelentette nekem, hogy a franciák örülnek, hogy az ellenőr-zésben az övék a tulsuly. Már Bonci-vinga tábornok attól félt, hogy ez a tul-suly különböző, kellemetlen incidensek-re adhat okot és hogy ezekre nem ke-rült sor, az tisztára Nollett tábornok-nak az érdeme. Amikor később, Jules Cambonnal és lord Hardinggal a nagy-követi konferencia tagja lettem, magam is meggyőződtem arról, hogy a tábor-nokok: Nollet, Foch marsall és Weygand a legnagyobb mérséklettel jártak el és a tulszások mind az alá-rendelt közegek tulkapásainak ered-ményei voltak. Amikor egyszer, amint hangsúlyoztam, Franciaország érdeké-ben tiltakoztam olyan rendszabályok ellen, amelyek „csak tulszurások, de amelyek alkalmasak arra, hogy Német-országban az elkeseredést fokozzák”. Foch és Weygand teljesen az én párto-mon voltak és mindenben támogattak.

Ez idő óta sok minden megváltozott. A tulajdonképpeni leszerelés sokkal in-kább megvalósult, mint a lelkek lesze-

Fogápolás tudományos alapon

Uuno dr. tanár, a kiváló orvos és tudós megállapította, hogy a fogkefe és a víz nem elegendő a fogak ápolásához. Az ő utasítására állították össze a Pebecco-fogpólistát, amely megfelel mindazon feltételeknek, amelyeket a modern tudomány a helyes fogápolástól megkövetel. Pebecco példás módon tisztítja a fogakat, ragyogó fehér színt ad, anélkül, hogy megtámadná a zománcot. Pebecco megakadályozza a fogó képződését, erősíti a foghúst és tisztá lehetőséget biztosít.

Már arómja is igazolja, hogy a Pebecco fogpólistája egész különleges fogápolószert.

BEIERSDORF & CO. S. A. R. BRASOV
Strada Julia Maria 39

lése, pedig a lelkek leszerelése nélkül a katonai leszerelésnek semmiféle értéke nem lehet.

A lelkek leszerelése nélkül megtörténhetik, hogy egy hivatalosan lefegyverzett, de titokban mindenre felkészült nemzet éppen azért, mert a revans gondolata fűti és mert a titkos készülődés romantikája hajtja, olyan meglepetést okozhat, amely egész Európa veszedelme lehet.

Most azt mondják, hogy az a tökéletes biztonság, ha Németországnak csak százezer katonája van. És már Napoleon megállapította, hogy bukásának az volt az oka, hogy elszámitotta a dolgot a „lefegyverzett” Poroszországgal.

Mi újság Palesztinában?

Egy nap alatt ezer zsidó bevándorló érkezett a halfal kikötőbe

Jeruzsálem, október 14. Szeptember 26-án a Dacia román hajóval, mint megírtuk, 400 lengyelországi chaluc érkezett Palesztinába. Ugyanezen a napon a Vulcania hajóval 500 bevándorló költött ki Haifában. Az utóbbiak közül 300 Amerikából, 90 zsidó Lengyelországból jött, a többiek különböző országok chalucszerteseiből kerültek ki. H. Farbstein, a zionista exekutív tagja személyesen asszisztált az új bevándorlók partraszállásánál és a hatósági kontrolnál.

Az augusztusi zsidó bevándorlás, 1932 augusztus havában a hivatalos kimutatás szerint: 928 ember vándorolt be Palesztinába. Ezek közül 795 zsidó, 115 keresztény és 16 mohamedán. A zsidó bevándorlók közül 66 egyén fejenként 1000—1000 font tőkével jött az országba és 58 család tagot hoztak magukkal, 180 zsidó bevándorló, 231 családtaggal, meghatározott, szerződésben megállapított elhelyezkedésre jött. A zsidó bevándorlók közül 211 Jemenből, 176 Lengyelországból, 87 Amerikából, 55 Görögországból, 43 Romániából, 35 Litvániából, 26 Németországból, 24 Törökországból, stb. jött. Foglalkozás szerint a bevándorlók a következő kategóriákban helyezkedtek el: 35 mezőgazdász, 45 gyáros, kereskedő, stb., 42 fa- és vasmunkás, 21 textilipari munkás és tisztviselő, 20 magánalkalmazott és 95 tanulatlan munkás. Ugyanebben a hónapban 5471 turista kereste fel az országot és 4995 turista hagyta el átutazóban Palesztinát.

Wauchope Genfbe utazik, Jeruzsálemből jelentik: Sir Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzó okt. 5-én hajóra szállott és a napokban Genfbe érkezik a Népszövetség permanens mandátum-bizottságának ülésére. A főkörmányzó egy hónapig lesz távol Palesztinától. Ez idő alatt M. A. Young fogja helyettesíteni.

Iratkozzon be Ön is.

mert tagoknak **Ingyen** javítja anyagilag vezetékeit és állandóan szem előtt tartja

villanyóróját

„Controla” Calea Regele Ferd. No. 20.

Berl Locker a főkörmányzó előtt, Jeruzsálemből jelentik: Néhány hete Palesztinában tartózkodik Berl Locker cionista munkásvezér, a londoni cionista exekutív tagja. Lockert a napokban kihallgatáson fogadta a főkörmányzó és

hosszabb megbeszélést folytattak az aktuális Palesztina-kérdésekről.

A Keren Kajemeth 6000 dunamot nyert peres úton. Jeruzsálemből jelentik: Az elmúlt napokban döntött a jeruzsálemi bíróság egy a Keren Kajemeth és arab beduinok között perben, 6000 dunam waadi-chavarith föld tulajdonjogi kérdésében. A bíróság elutasította az arabok keresetét és a Keren Kajemethnek ítélte meg a hateraz dunamnyi földterületet, amelynek kolonizálásához már a közeli hetekben hozzáfognak.

30.000 dunam újabb narancsültetvény Palesztinában. A Zsidó Távirati Iroda jelenti, hogy az idei ültetvény-szezon során harmincezer dunammal bővítették ki a palesztinai narancsültetvényeket.

Kedvezmény a pontos adófizetőknek

Buuresti-Bukarest, október 14. A pénzügyminiszter az adóhátralékok könnyebb behajtása végett rendeletet tett közbe, mely szerint mindazoknak, akik 1932 december 31-ig adóhátralékaikat befizetik, a következő engedményeket nyújtják:

1927. évi hátralékból 25 százalék, 1928. évből 20 százalék, 1929. évből 15 százalék 1930-ból 10 százalék és az 1931. évi adóhátralékból 5 százalékot engednek el.

Még csak
4 nap áll Önnek rendelkezésére, hogy osztálysorsjegyét a

Takarékosság

(CLUJ, Főtér 29.)

Bánffy palotában

lévő üzlethelyiségében megvegye

Huzás október 19 és 20

Felkelő ukrán földművesek véres guerilla háboruja a lengyel uralom ellen

Százkilométeres fronton, a régi háborus fedezékekben folyik a gyilkos küzdelem.

Lemberg, október 14. A lengyel cenzura és a közben megjelent hivatalos cáfolatok ellenére is most napvilágra derült, hogy a Nyugat-Ukrajnában dúló parasztlázadást a lengyel kormánynek eddig nem sikerült levernie, sőt a forrongás egyre nagyobb méreteket ölt és nap-nap után mindkét részen nagy emberáldozatokat követel. Feltűnést kelt, hogy a Népszövetség, amelyhez az ukránok a lengyel erőszakoskodások miatt több beadványt intéztek és vizsgálóbizottság kiküldetését kérték, egyáltalában nem foglalkozott még ezzel a véres konfliktussal.

A nyugat-ukrajnai parasztlázadásról kiszivárgott legutóbbi autentikus hírek szerint az ukrán parasztok a Prypjat folyó és a mellékfolyói, Brest-Litovsktól

egészen a szovjetorosz határig, tehát száz kilométer hosszú fronton elkezdett guerilla-háborút folytatni a lengyel katonaság ellen. A volhyniai és a poljisei parasztság megszállotta és kezében tartja mindazokat a hadállásokat, amelyek a világháborúból visszamaradtak. A csaták kizárólag éjszaka zajlanak le. A felkelők az éj sötétjében kirohanásokat intéznek csaknem bevetetlen hadállásaikból a lengyel pacifikáló hadosztályok ellen és naponta rendkívül véres veszteségeket okoznak azoknak. Kowelből Lublinba minden éjjel több lengyel sebesültekkel telt vonat robogott.

A lengyel kormány legújabbán a hadsereg harci egységeit visszavonta a felkelők által megszállt területekről és a

Nem mindegy,
hogyan kezel a hajhullást!
A hajkorpázás kezdeti stádiumában végzetlen rendszeres hajmosás
Egger Petrolhajszeszszel és Petrolszappannal!

miáltal megelőzi a haj kihullását. Ne hanyagolja el a hajkorpázás kezelését! Az Egger Petrol és Petrolszappan gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható.

további küzdelmet a lázadók ellen a lengyel határrendőrség megerősített lovasosztagai, valamint a varsói és lublini vadász megerősített „frontrendőrsége” folytatják. Erre az átszervezésre azért volt szükség, mert a lengyel katonaság a lázadókkal szemben megbízhatatlannak mutatkozott. Azok a hivatalos forrásból eredő hírek, amelyek szerint a lázadó parasztnak kifogyott a municiójuk, teljesen alaptalannak bizonyultak, sőt ennek inkább az ellenkezője az igaz, mert az ukrán parasztok az utóbbi napokban számos új gépfegyverrel jelentek meg a fronton. Ezeket a gépfegyvereket egyrészt a világháború alatt, másrészt az ukrán-lengyel háború idején szerezték az ukrán parasztok, sokat zsákmányoltak azonban az ellenük küzdő lengyel karhatalmi osztagoktól is.

A lengyel karhatalmak parancsnokai gának az a szándéka, hogy a felkelést egy nagy nyílt csata folyamán teljesen likvidálja, mivel később a Prypjat-mocsarak járhatatlansága miatt csupán a felkelők által megszállott terület cernirozásáról lehet szó. Közben azokon a helyeken, amelyek a lengyel hatóságok kezére kerültek, tovább folytatják a statáriális bíróságok elrettentő és egyben újabb elkeseredést szülő működésüket. Foworskban az utóbbi két héten hatvan parasztot ítél halálra a rögtönítélő bíróság és az elítélteket kímélet nélkül fel is akasztották.

Az ukránjai véres guerilla-háborút alighanem csak a jövő évre tudja teljesen megszüntetni a lengyel kormány, de ezt is csak akkor, ha más eszközökhöz folyamodik, mert az eddigi erőszakoskodások csak a lázadás továbbterjesztésére voltak alkalmasak.

— 300 bandita megtámadott egy török falut. Sztambulból jelentik: Urfa török falucskába 300 rablóbandita tört be, hogy kifossa a falut. A banditák megtámadták a falu lakosságát és fosztogatni kezdtek. A lakosság között nagy pánik tört ki, de csakhamar ellenállást fejtettek ki a banditákkal szemben. Valóságos harc tört ki közöttük, ropogtak a puskák és revolverek és a rablóbanda 11 halottat és 30 súlyos sebesültet hátrahagyva volt kénytelen visszavonulni.

Szereti a romantikus zenét? Vegye meg a Schubert összes szonátáit két kötetben 144 lejért. Utánvéttel portóval, vagy előre fizetve portómentesen szállítja Lepage Cluj. Kérje a zenemű árleszállítási jegyzékét.

— Gazdájával együtt halt meg egy hü kutya. Megható kutyatörténetről olvassunk az angol lapokban. Lewis M. Hebborn londoni rendőrtiszt nyolc évvel ez előtt tombolán egy drótszörű foxikölyköt nyert. A kutyát felnevelte és nagyon szerette. Néhány héttel ezelőtt Hebborn súlyosan megbetegedett. Röviddel ezután kutyája nem akart enni, szomorú lett, egész nap panaszosan szűkölt. A kutya állapota épp olyan tempóban rosszabbodott, mint gazdájáé. Végül az állatorvosi rendelésben helyezték el. Szombaton reggel féltízor Hebborn meghalt és pontosan ugyanebben az időben kimúlt az állatorvosi rendelésben a kutya is.

— Római öngyilkosság. Párizsból jelentik: Louis de Never, valamint John Horne Mathwes amerikai írók, akik a párizsi Montparnasseon éltek, római módra öngyilkosságot követtek el közös műtermükben. Borotvával felvágták az ereiket és csuklójukat meleg vízbe tették és néhány perc alatt teljesen elvérezték. Előzetesen minden iratukat elégették. Bucsulevelükben elviselhetetlen nyomorukkal indokolták öngyilkosságukat.

Tiszta való nem ámitás, **CZINK-nél** készül **legszebb festés és tisztítás**

Mirto

A

Bucures

Uj Kelet kikötőben szállítványt rolt „Senti” amelyeket CFR, hogy ja letörni növekvő erőteljesen egyik ujon nap délben miniszter Giurgiu kivüle hely tescu mun tiszviselő meginvítal Kelet mun

A

Mirto k parasztpár Finom koz szolási va parlamenti dolog, hog a CFR hely hanem sz aktuális k

— Azt

kormány?

— Persz

— Nagy

gedett vála

— Azt i

lescu külti

vagy sem?

Mirto g

majd a kö

— Ez

után fog

reményünk

doni követ

latát.

— Mi v

Am

— Erró

verzió láto

hogy a kol

kedik a tá

ben és ezé

kat a Nép

gával. Seg

pedig azt,

vákón és t

gazdasági

— Milve

— Több

fejlesztésé

tekintetében

A politi

még jónéh

ujságírók

kedésügyi

választ ser

Sokkal b

ter, amikor

kerül sor.

cítje iránt

zük, hogya

deficitet.

— Az 19

félmilliárd

hiány álta

tokra való

különöské

hető. Epp

egyensulyo

nie, amely

A jövő évi

és félmilliá

nyozandó e

kell azzal

leszállítás

vételei csök

ben tehát

Ur

Mirto közlekedésügyi miniszter nyilatkozik:

A CFR személyi és áruszállítási tarifa általános leszállítását készíti elő

Genffel nem szakított a kormány s Titulescu minden bizonnyal külügyminiszter lesz

Bucuresti-Bukarest, október 14. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A konstancai kikötőben néhány nappal ezelőtt újabb szállítmány érkezett az Angliából vásárolt „Sentinel Camel” autómotorokból, amelyeket a mellékvonalakon járat a CFR, hogy ezeknek segítségével próbálja letörni az autóbuszok egyre jobban növekvő és az államvasut bevételeit erőteljesen apasztó konkurrenciát. Az egyik ujonnan érkezett autómotort tegnap délben maga Mirto közlekedésügyi miniszter is kipróbálta a Bukarest—Giurgiu vonalon. Az autómotorban kivüle helyet foglaltak: D. R. Ioanitescu munkaügyi miniszter, a vasuti főtitkarsági és néhány, erre az alkalomra meginvitált újságíró, közöttük az Uj Kelet munkatársa is.

A kormány — nagyszerűen áll

Mirto közismerten egyike a nemzeti parasztpárt legszellemesebb vezetőinek. Finom közér, akinek ironikus közbeszólásai valóságos szellemi csemegéi a parlamenti üléseknek. Természetes dolog, hogy az autómotorban nemcsak a CFR helyzetéről és hiányáról volt szó, hanem szónyegre kerültek a politika aktuális kérdései is.

— Azt akarják tudni, hogy áll a kormány? — kérdi Mirto miniszter.

— Persze...

— Nagyszerűen! — hangzik az elégedett válasz.

— Azt is szeretnők tudni, hogy Titulescu külügyminisztere a kormánynak, vagy sem?

Mirto gondolkodik egy pillanatra, majd a következő óvatossággal válaszol:

— Ez csak Titulescu hazaérkezése után fog kiderülni. Egyelőre minden reményünk megvan arra, hogy a londoni követ elfogadja a kormány ajánlatát.

— Mi van a genfi tárgyalásokkal?

Amiről nem akar beszélni Mirto

— Erről a kérdésről sok alaptalan verzió látott napvilágot. Az igazság az, hogy a kormány még mindig reménykedik a tárgyalások sikeres befejezésében és ezért fenntartotta a kapcsolatot a Népszövetség pénzügyi bizottságával. Segítséget várunk Genftől, mégpedig azt, hogy könnyítsenek a passzívákön és tegyék lehetővé számunkra a gazdasági fejlődést.

— Milyen értelemben?

— Többek között a mezőgazdaság fejlesztéséhez szükséges beruházások tekintetében.

A politikai helyzettel kapcsolatosan még jónéhány kérdést tesznek fel az újságírók — ezekre azonban a közlekedésügyi miniszter még csak kitérő választ sem ad.

A CFR és a deficitje

Sokkal beszédesebb viszont a miniszter, amikor a CFR aktuális kérdéseire kerül sor. Elsősorban is a vasut deficitje iránt érdeklődünk és megkérdezzük, hogyan gondolja eltüntetni ezt a deficitet.

— Az 1932-ös év valószínűleg két és félmilliárd lej deficittel fog zárulni. A hiány általában az utasszállító vonatokra való ráfizetésből adódik, amely különösképpen a mellékvonalakon érezhető. Eppen ezért a vasutnak is kiegyensúlyozott költségvetéssel kell jönnie, amely a realitásokra támaszkodik. A jövő évi költségvetés ennél fogva két és félmilliárddal kisebb összegre irányozandó elő. Ezenfelül már számolnia kell azzal is, hogy a tervezett tarifaleszállítás következtében a vasut bevételei csökkenni fognak. Végeredményben tehát a vasut költségvetését több

mint hárommilliárd lejjel kell majd csökkenteni.

— Milyen tételeknél remélik a kiadások csökkentését elérni?

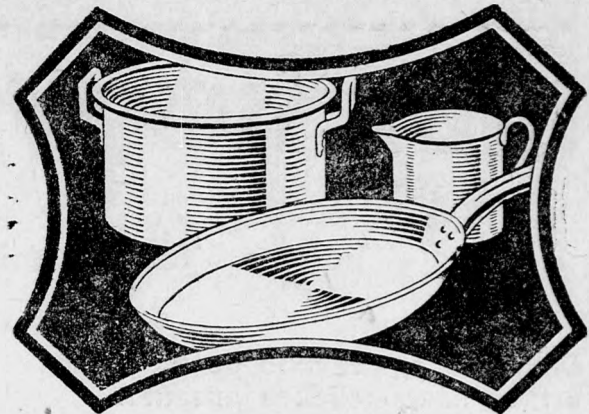
Hogyan fog takarékoskodni a CFR

— A legelső és legfontosabb tétel a tüzelőanyag. Igyekezünk kell a bányai ipar érdekeit összeegyeztetni a vasutak lehetőségeivel. Különösképpen nagy megtakarításokat fogunk eszközölni a személyvonatokra. Nincs kizárva, hogy megváltoztatjuk a jelenlegi teljes személyvonatjáratit rendszert és különösképpen meg fogunk szüntetni minden redukciót és jegykedvezményt. Ezt annál is inkább meg fogjuk tehetni, mert lényegesen leszállítjuk a személyszállítási tarifát is. Egy bizonyos ideig a CFR a minimumra fogja csökkenteni a beruházásokat és különböző megtakarítások révén igyekszik megteremtteni a lehetőséget a szállítási illetékek leszállítására, hogy ezáltal erőteljesebb

impulzust adjon az egész gazdasági életnek. Remélem, hogy ennek az intézménynek a személyzete minden áldozatot meg fog hozni a cél eléréseért.

Arra vonatkozólag, hogy körülbelül hány százalékos lesz a személyi és árutarifaredukciója, kijelentette a közlekedésügyi miniszter, hogy ezt a kérdést most egy speciális bizottság tanulmányozza és a CFR igazgatósági tanácsa a bizottság jelentéseit várja, hogy dönthessen a tarifák leszállításának mértéke fölött. Közben az autómotor Giurgiuira érkezik. A hetvenöt kilométeres távolságot másfél óra alatt hagytuk hátra. A CFR vezérkara igen megvan elégedve ezzel az eredménnyel és referál a közlekedésügyi miniszternek az autómotorok rentabilitásáról és célszerűségéről. Az újságírók is megkérdezik Mirto minisztert, hogy mi a véleménye erről a próbautról.

— Azt hiszem — válaszolja Mirto, — hogy az autómotorok nemcsak hogy

Fazekat és egyéb konyhaedényt VIM könnyűséggel tisztít!

VIM

mindent tisztít

sikeresen veszik fel a konkurrenciát az automobillal, de egytuttal gyors és kényelmes és amellet igen olcsó közlekedési eszközt fognak jelenteni, különösképpen a mellékvonalakon utazó közönség számára. (—i)

Elmebeteg ember vérfürdőt rendezett az olteniai Bals városka rendőrei között

A szénapadlásról az egész rendőri személyzet sem tudta lekényszeríteni az örültségi rohamában a rendőrökre lövöldöző embert

Bucuresti-Bukarest, okt. 14. Craiovai jelentés szerint az olteniai Bals városban véres események játszódtak le. Egy elmebeteg embertől kiszabadult ember két rendőrt lőtt agyon és szénapadlásán elbarrikádozva magát, olyan sikeresen tud védekezni a házat ostromló rendőrökkel szemben, hogy egy éjszakai ostrom után sem lehetett eltávolítani a padlásról.

A véres botrány egyszerű rendőrségi feljelentéssel indult, Marin Rosca ház tulajdonos feljelentést tett Pasere Mihai ellen, aki véleménye szerint néhány szerszámot lopott el a házból. A feljelentés alapján beidézték Pasedet a rendőrségre, azonban ez nem jelent meg. Ekkor két rendőr jelent meg a gyanúsított lakásán, hogy a rendőrségre elővezesse. Pasere még az uccáról megpillantotta a két rendőrt és sietve a padlásra szaladt fel, ahonnan két lövéssel letérítette az üldözősére indult rendőröket.

Cucucureanu Ioan és Lapadatu Petre közrendőrök azonnal holtan estek össze Pasere pedig elrejtőzködött a szénapadlásán.

Azonnal erős rendőri különítmény érkezett a házhoz, amelyet körülvettek. De Pasere megfelelő municióval is rendelkezik és a szénapadlás feljóróját elállva,

olyan ügyesen manővrozott, hogy egy rendőr sem merte a szénapadlás garádját megközelíteni. Ekkor a rendőrök tüzelni kezdtek a padlásra, de sikertelenül. Paseret nem találták el, viszont Pasere szintén revolver lövésekkel felelt a rendőrök sortüzére.

A gyilkos édesanyját a rendőrség kihallgatta. Az asszony elmondta, hogy fia nem régen tért vissza a bukaresti elmebetegintézetből. A rendőrhatalóságok erőlyes intézkedéseket foganatosítottak, hogy Paseret, aki valószínűleg örültségi rohamában követte el tettét, leszereljék. A két meggyilkolt rendőr családja iránt nagy a részvét.

Papen Münchenben bejelentette a harcot a nácik ellen

A kancellár nagy beszédet tartott a kormány programjáról

Berlin, október 14. Papen birodalmi kancellár a bajor gazdasági körök képviselőinek programbeszédét mondott. Beszédében elsősorban kijelentette, hogy a birodalmi kormánynak az a feladata, hogy újból megvalósítsa és helyreállítsa a német birodalom fensőbbiségét és hogy újból felépítsék a német birodalom óriási jelentőségét.

Németország a békét kívánja és éppen ezért követeli az egyenjogúsítást is. Ami a birodalmi kormány gazdasági programját illeti, von Papen kijelentette, hogy a kormány visszautasítja az elvi autarkia gondolatát. A gazdasági viszonyok tartós rendezése a német birodalom alkotmányának átépítésével van kapcsolatban, mert a birodalmi kormánynak nem szabad a pártoktól függenie, annak létezése nem függhet a parlamenti többség esetleges szeszélyeitől. Az első kamarát nagyfokú törvényhozási hatalommal kell megbízni, a birodalom és Poroszország legfontosabb szerveit össze kell kapcsolni. A többi ország alkotmány-autonómiát fog élvezni és az erre vonatkozó alkotmányreformjavaslatot a kormány már rövidesen a

birodalmi gyűlés elé fogja terjeszteni.

Papen kancellár ezután a nemzeti szocialisták mozgalmával kapcsolatos problémákkal foglalkozott és kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy ő megtagadta volna a nemzeti szocialistáknak a felelősségben való részesítését, sőt ellenkezőleg, augusztus 13-án oly részt kívánt számukra biztosítani ugy a birodalomban, mint Poroszországban, amely egyenlő lett volna a döntő befolyással. Hitler ezt az ajánlatot nem fogadta el, mert úgy gondolta, hogy mozgalmát, amely 230 parlamenti mandátumot nevezhet magának, jogosan igényelheti a birodalmi kancellárság méltóságát. Ezt a követelést Hitler az abszolút egyedüliség alapjára építette, amit azonban a birodalmi elnök elutasított.

A nemzeti szocialisták elve, a „mindent vagy semmit”, a nezeti szocialistáknak a bőbeszédű és egyedüli vezérrükbe vetett hitet,

ennek a mozgalomnak szinte politikai vallásosság jellegét kölcsönzi. Ennek a mozgalomnak azonban figyelembe kell vennie hoghya valamely nemzeti mozga-

lomnak valami kötöttsége lehetett, ez csak az volt, hogy ne támadja hátba a birodalmat akkor, mikor a szuverenitást és a nemzeti becsületet akarja helyreállítani. Ha valaki nem áll ily esetben a kormány mellett, akkor a német nemzet ellensége. Beszédének végén bejelentette a birodalmi kancellár, hogy a kormány elhatározta, hogy minden áron befejezi azt a feladatot, amit a birodalmi elnök rábízott. A birodalmi kormány első feladata az volt, hogy az állami gazdasági életet rendezze és ezt a kormány meg is fogja tenni. Ebben erős akarat és kellő hatalom segíti a kormányt, de bizonyos az is, hogy a nép legszélesebb rétegeinek bizalmát is meg fogja szerezni.

— Feltűnően gyöngé Buenos Aires körzetében a tengertermés. Newyorkból jelentik: Buenos Aires körzetében és a pampákon a tengertermés feltűnően gyenge. Egész Argentínában erősen csökkent az elmúlt évhez képest a termés. Míg tavaly 106 millió mázsa volt, az idén mindössze 72 millió mázsa tengeri várható.

Uraim! Gallérijai tovább tartanak, ha a „Cristal” mossa különös gonddal

Igaz, hogy lehetetlen-^{nek} látszik, de tény és valóság,

hogy a „Transilvania“ Rt. volt **SZÁSZ ÖDÖN RT.** CLUJ, Strada Universităţii
(v. Egyetem-u.) No. 3.

Románia legnagyobb posztó, bélé-
áru és szabókellékek áruháza

a helyi piacon

olyan olcsón árusít, melyre még nem volt példa
Vételkötelezettség nincs!
Óriási választék eredeti angol, valamint belföldi legjobb
márkájú férfi ruha, felöltő és télikabát szövetekben.
Saját érdekében tekintse meg raktárunkat és győződjön meg, hogy nálunk csakugyan fél áron vásárolhat

SPORT

Vasárnap Haggibbor— KAC és KMSC—Fellegrvár Bajnokok

Cluj-Kolozsvár, október 14. (Az Uj Ke-
let tud.) Vasárnap a district bajnokság
küzdemeinek legérdekesebb mérkőzései
kerülnek elődtetésre. A programon a
KMSC—Fellegrvár és Haggibbor—KAC
meccsek szerepelnek. A bajnoki
lista élén halad és azzal, hogy a mult
vasárnap mérkőzésen legyőzte a CFR-t,
jelentékeny előnyt biztosított magának a
bajnokságban. A Fellegrvár vasárnapi be-
mutatkozása viszont teljes sikerrel járt
és amennyiben a KAC elleni jó formáját
tudja kijátszani, úgy kemény ellenfele
lehet a jóképességű munkáscsapatnak.

Az első, fél kettőkor kezdődő mérkőzés
után délután három órákor a kolozsvári
futball két régi riválisa, a KAC és a
Haggibbor kerülnek össze bajnoki mérkő-
zés keretében. Ha az idők során a két
egyet el is veszítette hegemoniáját a ko-
lozsvári futballban, még ma is a régi
közönség csomaggja a KAC—Haggibbor
találkozást, melytől ez alkalommal a két
nagyvonalú bajnoki pont is függ. A
Haggibbor okult a legutóbbi vereségen és
nem játszatja a csapatban a CFR mér-
kőzésen sikertelenül szereplő játékosokat.
Sajnos, az igazolási nehézségek miatt a
zsidó csapat több új játékosra nem vehet
még részt a meccsen, de megerősített
csatársorával, a felépült Havassal és a
kapuban Rosenfeld Ferivel győzelem re-
ményében startol a meccsre. A csapat a
következő felállításával szerepel:

Rosenfeld I., Zélig II.—Havas, Rosen-
feld III.—Márk—Gancz, Rosenfeld II.—
Ordentlich—Weisz—Jakab—Mózes.
Tartalékok: Barabás és Meister.
Márknak centerfedezetbe való beállítá-
sát a CFR elleni és a legutóbbi tréning-
eken mutatott jó játéka igazolja. Gancz
már régen nem szerepelt a Haggibborban,
most újra formában van. Jó elgondolás
Ordentlichnek jobbösszekötőben való sze-
repeztetése. A kitűnő Jakabbal együtt,
tengelyében Weisszal, ez a belső csatár-
sor elfogadható és reményeket fűzünk
hozza. Naftáli betegsége miatt Rosenfeld
II. játszik jobbszélen, míg balszélen ismét
Mózes szerepel, reméljük sokkal jobban,
mint a CFR ellen. A közvetlen védelem
kitűnő, a csapat újra formában van s így
remény van rá, hogy a Haggibbor kikü-
szorítja a CFR elleni vereséget. A mérkő-
zést Huniade vezeti.

A román válogatott Grácban és Linz-
ben, A futballszövetség bizottsága úgy

a Grácban, mint Linzben szereplő román
amatörválogatottat összeállította. A
Grácban szereplő csapatban annyi válto-
zás történt, hogy Glanczmann lemondta
a meccset és helyette Bindea játszik
jobbszélen. A Linz elleni csapat összeál-
lítása azért meglepetés, mert abban elő-
ször szerepel Surlasiu, aki már régen
részvett a válogatott csapatban való
beállításra. A Linzben játszó válogatott
egy a következőképpen néz ki: Püllök—
Bulzan—Albu, Chiroiu II—Gajn—Mora-
vetz, Bindea—Sepi—Rónai—Bodola—Sur-
lasiu, érdeklődéssel nézünk Gajnnak a
centerhalf posztján való játéka elé. Sur-
lasiu kívül még Püllök is ujonc a vá-
logatott csapatban.

Harmadik helyen áll Románia a bal-
kán olimpián. Athéni jelentés szerint a
kalapácsvetést Kozic szerb versenyző 46
m. 86,5 cm-es hatalmas dobással és bal-
káni rekorddal nyerte, második az ugyan-
csak jugoszláv Zupán, harmadik a ro-
mán Bodea kapitány lett. A diszkoszve-
tésben gyenge eredmények mellett is
lemaradtak a románok: első a görög
Sylla 42,08 cm. görög rekorddal, másod-
dik Klent jugoszláv, harmadik Gancsek
bulgár. A második napon a pontverseny-
ben első Görögország 47 ponttal, másod-
dik Jugoszlávia 32, harmadik Románia
25, negyedik Törökország 9 és az utolsó
Bulgária 5 ponttal. Ma és holnap folyta-
tónak a versenyek.

A erdélyi gyáriparosok optimisták

A közélet purifikálása és a közterhek enyhítése esetén
fokozatos fellendülést várnak a termelésben

Cluj-Kolozsvár, október 14. Az Ugrir
kolozsvári kerületének összválasztmá-
nyi ülése a vidéki körzetek delegátusai-
nak élénk részvételével nagyjelentőségű
ülést tartott f. hó 13-án, amelyen dr.
Farkas Mózes, a „Dermata“ gyárak
veziragatója elnökölt. A gyűlés dr.
Böszörményi Sándor kerületi igazgató
jelentésének részletes megvitatása után
a következő közérdekű határozatokat
hozta:

Enyhült a gazdasági krízis

Az erdélyi gyáriparosság az évek óta
tartó szörnyű világválság dacára nem
vesztette el életerejét és élni akarását.
Ellenkezőleg. Teljes meggyőződéssel
vallja, hogy a depresszió mélypontján
a világgazdaság, de a mi saját nemzeti
gazdaságunk is túlhaladt. A bankjegy-
teaurálás ürülete mindenütt és nálunk
is megszűnt. Az üzleti bizalom vissza-
térőben. Ma már ahhoz, hogy a vállal-
kozási kedv teljes lendülettel megindul-
jon, csak egy dolog kell.

Céltudatos kormánypolitika abban
az irányban, hogy az, aki vagy-
nát, munkaejét, existenciáját
termelő munkába fekteti, az elért
hasznot nem köteles százszázaléki-
ig az államgépezet túlzott kiadásainak
fedezésére, az állami tartozások
ma már indokolatlanul magas ka-
matainak a fizetésére

és ami mindezeknél fájóbb, a közélet
üzleti vámszedőinek az alimentálására
fordítani.

Mit kérnek a gyáriparosok a kormánytól

Az első, amire gondol, az állami
adminisztráció olcsóbbá és jobbá tétele.
E célból javasolja, hogy az állami és
közintézmények felesleges tisztviselői
— amint az immár kormányprogram
is — építtessenek le. A leépítés azon-
ban ne csak a fiatal elemek rovására,
illetve egyoldalú jogi sablonok szerint
történjen, hanem az adminisztráció
racionalizálását célzó szigorú és becsü-
letes szelekción utján.

A belföldi adósságok konverziója
Javasolja, hogy az állami gazdálko-
dást katasztrófális helyzetbe kergető
külföldi és részben kincstári tartozáso-
kat haladéktalanul konvertálja a kor-
mány. Konvertálja egyrészt a kamatok
40—50 százalékos leszállításával és az
alaptartozások árindeksével és az
megfelelő leredukálásával, másrészt a
kamatfizetési és amortizációs esedékes-
ségek megfelelő prolongálásával.

Mindezekben a javaslatokon felül,
amelyek az állami gépezet, de egyben
a magángazdaság anyagi és erkölcsi
teherterhelésének enyhítését célozzák,
konkrét javaslatokat kívánnak a gyár-
iparosok a kormány elé terjeszteni az
állami jövedelmek gerincét kitevő adó-
bevételek felfokozására is anélkül,
hogy az adókat már ma sem bíró be-
csületes adóalanyok terheinek emelvé-
sére csak gondolni akarnának, illetve
mernének is.

A korrupció

Mindenekelőtt azt javasolják a gyá-
rosok, hogy a reorganizáció az adóki-
vetések és behajtások terén is

a korrupció pénzügyi tisztviselőknél
fegyelmi bizottságok elé való állí-
tásával s büntetés esetén nemcsak
minden kielégítés nélkül való el-
bocsátásával, hanem szigorú meg-
büntetésével kezdődjék.

Megfelelő számu fegyelmi bizottság
felállítására és az etéren oly régen szük-
séssé vált gyorsított eljárás bevezet-
ése esetén egy ilyen purifikációs akció
feltétlenül gyors eredményeket fog
produkálni. Csak egyetlen egy megértő
és bátorító törvényintézkedésre van
szükség.

Amnesztia megadására azon adó-
alanyok részére, akik a kincstár
megkésztetésével maguknak jog-
talan előnyöket biztosító adóisz-
viselői büntetésüket igazolni tudják
és igazolni hajlandók.

Adóamnesztia van szükség, amely az
adóágensek rabszolgaságából végre fel-
szabadulni akaró adóalanyokat biztosít-
ja az irányban, hogy az amnesztia
életbelépése előtt, meg nem állapított
adótartozásaikat, amelyeket egyébként
ezek az őket a kincstár rovására évek
óta megszaroló adóágenseknek már
sokszorosan megfizettek, nem kell puri-
fikáló akciójuk büntetéseképpen még
egyszer kifizetniük.

Egyenlő mértéket az adó- fizetésben

A purifikálás haládatlan szerepére
vállalkozó adóalanyoknak feltétlenül ki-
járó ezen adóamnesztiától eltekintve
viszont

a legszigorúbb adóalapmegállapítási
és adóbehajtási intézkedések
életbeléptetését követelik a gyár-
iparosok az ország minden adó-
fizető rétegével szemben vissza-
menőleg, de még inkább a jövőre
nézve.

HASZNOS TUDNI, hogy Schmidhauer

Igmándi

késérűve gyorsan megszabadítja a
romlott ételek káros következményeitől
Utatis minden palackhoz mellékelve.
Kapható mindenütt!

Véleményünk szerint u. i. az adó-
közegeknek szelekción utján való purifi-
kálása kb. 2—3 milliárd lej többlet-
bevételt kell hogy eredményezzen a
kincstárnak.

A gyáriparosok szerint van egy ná-
lunk még ki nem használt eszköz, amely
ezt az adóviselési aránytalanságot ha-
nem szünteti is meg teljesen, de a
minimálisra leredukálhatja. Ez az esz-
köz a publicitás, az adóügylek nyilván-
ossá tétele. A gyáriparosok azt javas-
solják, hogy elsősorban az adókiadás és
adófelbevezési tárgyalásoknak, de egy-
idejűleg az adóbehajtási statisztikák-
nak s adóbevételek kategóriák s
országgrészek szerint összesítő jelenté-
seknek is biztosítsák a legteljesebb
publicitást. Szinte biztosra vehető, hogy
ha a pénzügyminiszterek ezeket az adó-
kategóriák szerinti kimutatásokat és
jelentéseket országos relációban, illetve
országgrészek, sőt megyék és városok
szerint hónapról-hónapra elkészítetik
s idejekorán publikáltatják, az adóél-
títölások egycsapásra s jelentékenyen
le fognak csökkenni.

Azzal a határozattal, hogy fenti
javaslatokat az Ugrir részletes memo-
randumban feldogozza s azt egy
monstre deputáció kiküldésével a minisz-
terelnöknek, pénzügyminiszternek mi-
hamarabb előterjeszti, az erdélyi gyár-
iparosok Mircea szenátor éltetésével
véget ért.

A Joint fokozottabb segélyezési tevékenységet indít be Kelet- Európában

Newyork, október 14. Joseph C. Hyman,
az amerikai Joint titkára, aki a napok
ban tért vissza az Egyesült Államokba
európai turnéjáról, a következőket je-
lentette ki a Zsidó Távirati Iroda tudó-
sítójának:

— Kemény tél küszöbe előtt áll a ro-
mániai, a lengyelországi és általában a
kelet-európai zsidóság nagy tömege. A
Joint szükségességét látja, hogy felhívá-
sal forduljon az amerikai zsidósághoz
egy fokozottabb és erősebb segélyező ak-
ció beindítása érdekében, hogy a közele-
dő tél nyomorúságát enyhítsük a kelet-
európai országokban. Ha nem segítünk
a helyzetben, a kelet-európai segélyszerve-
zetek meg fognak torpanni a nagy ne-
hézségek előtt és nem fogják tudni vég-
rehajtani a segélyezési feladatokat.

— Európában hosszas tárgyalásokat
folytattam dr. Bernhardt Kahnnal, az
európai Joint igazgatójával és egyente-
tűen megállapítottuk, hogy a kelet-euró-
pai zsidóság helyzete a tavalyihoz ké-
pest hatványozottan súlyosbodott és a
legnagyobb jótékonyági intézménynek tö-
megellátásról kell gondoskodnia. Kü-
lönösen a romániai zsidóság helyzete tra-
gikus, amely szavakkal le sem írható.

Az összes gyógynövényeket

Borsos-Mentál

fenyőmagot (Wacholder) a legjobb napi
áron vásárol Fischer Sándor cég Timi-
soara, I. Str. Unguraniu 14.

Árleszállítás!

ZEPHIR

kályhánál
Nem a minőséget,
hanem
az

árát redukáltuk!!

Kérjen árajánlatot
Szántó Dezső és Fia
redőny és kályhagyártól
ORADEA

Lerakat: Bázsel vasútiút, Cluj
Széchenyi-tér

Az Aviva-Barisszia IX. Jom-Habitachduttjának kultur-feladatai

„Tanulunk, hogy taníthassunk!” Ebben a rövid mondatban kristályosodik ki a barissziánusi nevelési program koncepciója.

Ennek a zsidó ifjúsági mozgalomnak a célja az volt, hogy vezetőket neveljen a zsidó közelet részére és e célját eddig több-kevesebb sikerrel el is érte. Ma a helyzet megváltozott. A Barisszia választalon találta magát. Ki kell lépnie eddigi rezerváltágából és az e hó végén Kolozsváron összeülő konferencia hivatott arra, hogy a további utat kijelölje. Minden biztonnal e konferencia döntő hatása lesz a Barisszia életében és az új programnak megfelelően módosításokat fog szenvedni a szervezet is.

Az új program egyik sarkalatos pontja a nevelés-ügy. Ha a Barisszia tovább is meg akar felelni magasabb feladatának, akkor a konferencia a legnagyobb figyelemmel és odaadással kell hogy tanulmányozza azokat a módosításokat, melyek lehetőségét biztosítanak a tanulni vágyó ifjunak további képzésére. Az eddigi kollektív tanulási rendszer kizárólagosságának meg kell szünie s helyébe az egyéni önképzés lép. Minden öntudatos barissziánusnak tisztában kell lennie azzal, hogy enciklopedikus zsidó tudása hol hézagos és milyen hiányokat kell pótolnia. S azon gyűlések, melyek eddig arra voltak hivatottak, hogy közösen áttegyék a zsidó szempontból elengedhetetlen alapismereteket, automatikusan átalakulnak a problémák megvitatására szolgáló fórumokká. S ezzel a ténnyel a barissziánusi mozgalom levetette a gyerekepítést és alkalmat ad arra minden hivatott ifjunak, hogy saját elgondolásait szóvá tegye és az értékes megvitatások középpontjává szolgáljon.

Fentiek új alapra helyeznék a szervezetet belülről folyó nevelési munkát, azonban a külső nevelési problémája még megoldásra várakozik. Az új vezetőség kötelessége lesz ezt a kérdést is rendezni. Az írott szó sohasem lehet olyan szuggesztív erejű, mint az elhangzott beszéd, de viszont maradandóbb. Nagy gondot kell fordítani a kiadványokra. Nem üzleti vállalkozásról van szó, de meggyőződésünk, hogy kellően összeválogatott értékes könyv és broszura sorozat nemcsak az ifjúságnak, hanem a cionista tömegeknek is szíves fogadtatásra talál. Szóltassuk meg neves költőinket, íróinkat, filozófusainkat, közgazdászainkat és adjunk lehetőséget az új generáció előretörésének, amely egész biztosan meglepő tehetségeket hozna a felszínre.

És minden erőnkkel harcoljunk a sajtónk újjáteremtéséért. Ha a lapunk felülemelkedik a sorozatos leközlendő tananyag kötöttségén és a meglehetősen háborgó zsidó élet ezernyi problémájával, a zsidó szépirodalom és tudományok kultiválásával foglalkozhatik, meg vagyunk győződve arról, hogy nemcsak felemel és nevelés szempontjából felbecsülhetetlen kulturprogramját végeznél el, hanem lucratív vállalkozás is lenne.

Fenti szempontokat a Barisszia szervezetek most összeülő kilencedik Jom-Habitachduttja kell hogy mérlegelés tárgyává tegye. Hisszük, hogy az eddigi hasznos munkában eltöltött évek és a delegátusok alapos felkészültsége a legjobb biztosítéka annak az elkövetkezendő új érnak, mely új lendületet és igazi zsidó jelleget fog adni az ifjúság példaszzerű munkatempójának.

Katz László.

Az Akademián Barisszia ismétellen felhívja az összes Hitchabrutokat, hogy hatádektalamul közöljék delegátusainak és a Jom-Habitachdutton résztvevő kszámát és azoknak neveit, hogy idejében gondoskodás történjék elhelyezésükről.

IRIDETÉS AZ ÜZLET LELKE:

Elárusítjuk

visszamaradt
nyári
cikkeinket

1 mtr. prima **Mosóselyem** **Lej 39**
MINTÁS

Óriási választékban

Szővet
Selyem
Flanel
Barchet
Paplan
Vászon

„Stea“

Női divatruház (CLUJ), Reg. Ferd. 9.
volt Judovics Lázár üzlet

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Othello

— Verdi operájának bemutatója a kolozsvári Román Operában —

A kolozsvári Román Opera ez évre ki dolgozott nagyszabású művészi programjának első, sikeres etappe-ját jelzi Verdi Othellojának szerda esti bemutatója.

Az olasz operairodalom évszázados fejlődése után Verdi zsenialitásában éri el művészi erejének legmagasabb pontját. Az Aida, Othello és Falstaff 15 éves hallgatás után keletkeztek. Ez az intervallum arra volt szükséges, hogy Verdi az olasz opera jellegzetességeit, így első sorban a bel-canto drámai kifejező erejét hagyományos sablonaitól megszabadítva, Wagner forradalmi vívmányaival egészítse ki. Így tehát nem paradoxon az az állítás, hogy Verdi Othelloja (Shakespeare után Arrigo Boito jónevű zeneköltő írta a szövegét), a legszebb Wagner-opera, amennyiben a lelki konfliktusok zene-dramái ábrázolását a bel-canto és a zenekar organikus egységével fejezi ki. Az Othello kétségtelenül eme forradalmi műfaj elképzelésének egyik legteljesebb megvalósulása.

Ami az előadást illeti, megállapítható, hogy úgy zenei, mint rendezési szempontból világvárosi színvonalon mozogott. Ennek érdeme elsősorban az Opera újonnan szerződtetett dirigensének, S. A. Ackermannek tudható be. A mű rendkívüli nehézségeit legyőzve, elsősorban a zenekar virtuóz kezelésével, a zenei színvonal művészetével és végül az opera lényegének teljes visszaadásával frapírozta a közönséget. Elsőrangú dirigens, kinek szerződésére nagy értékű jelent városunk zenei életére. Sokat várunk tőle.

Othello nehéz szerepét O. Arbore énekelte, nagy énekesekre emlékeztető művészetével. Desdemona szerepében M. Nestorescu asszony elsőrangú teljesítményt

nyújtott. Soculski Jagoja talán nem volt eléggé erőteljes. A többi szereplők is precíz munkát nyújtottak. A kórus, a zenekar és a rendezés kifogástalan volt. (B.)

— A fiatal írók dési és szamosújvári estélye. Az erdélyi fiatal írók szombaton és vasárnap rendezik meg Désen és Szamosújváron bemutató estélyüket, mely mindkét vidéki városban komoly esemény számba megy. A két szezonnyitó bál műsorát a fiatal írók legjobb erői töltik ki s tánhoz a zenét a kolozsvári egyetemi hallgatók kombinált jazz-zenekara szolgáltatja. A műsor keretében T. Thury Zsuzsa, Dánér Lajos, dr. Kovács József, Janovits András, K. Katona Jenő, Ványolos István és Varró Dezső lépnek fel. A program többi számait a helyi műkedvelők legkitünőbbjei töltik ki. Az estélyek iránt mindkét helyen, valamint vidéken is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Az Opera műsora

Vasárnap, október 16 (este): Othello.
Hétfő, október 17: Lakmé.
Szerda, október 19: Othello.
Péntek, október 21: Figaro házassága.
Vasárnap, október 23 (este) diszoldadás és premier: Denevér.
Hétfő, október 24: Zsidónő.
Szerda, október 26: Denevér.
Péntek, október 28: Tannhauser.
Vasárnap, október 30 (este): Denevér.
Hétfő, október 31: Othello.

Szinkör-Mozgó műsora

Október 12-én: Édesanyám. A szezon leg nagyobb filmje. Az anyaság legmegrázóbb film-eposza.

Ügyvédi határidő napló 1933 Lepage-nál Kvár

NYOMBAN rendelve 300 lej, később 400 lej utánvétellel, vagy előfizetve franko.

Nacionala Általános Biztosító Társaság

Alapított: 1333 Teljesen befizetett alaptőke 5.000.000 Lei
Különböző biztonsági alapok 1933 31-31 11 15 533 Lei
A kifizetett károk összege a társaság fennállása óta 1930 év végéig 1.215.000.000 Lei

A cég bejegyeztetett a Illovi törvény 4knél 7/1884. sz. alatt. Alapítási okirat közzétettett Mon. Of. 245/1882. valamint a módosítások a Mon. Of. 44/1888. 15/1890. 12/1906. 11/1907. 106/1919. 4/1921 és 118/1924. számában.

Elfogad biztosításokat tűz, betöréses lopás, baleset folytán, valamint szavatosságból eredő károk ellen, vasuti és postai szállítványokat, elemi károk és. Lopásból eredő károk ellen. Üvegtáblák és kirakatiúvek biztosítását töréskárok ellen az esetre is, ha azok uccai tüntetések alkalmával fordulnának elő, végül életbiztosításokat a legmodernebb kombinációk szerint, sorsolásos népbiztosításokat orvosi vizsgálat nélkül, 20.000 és 30.000 lejes címletekkel, havonként törtenő és hatóságilag ellenőrzött sorshuzásokkal.

Az eddig kifizetett nyeremények összege 1.860.000 Lei.

Felvilágosítást adnak: A társaság Erdélyi és Bánáti Országgrészi irodája Cluj, Str. Regina Maria 6, valamint minden nagyobb városában székelő képvisellete.

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vas tagabb betűvel 6 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 6 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

FESUK, FOGKEFEK, HAJKEFEK és mindenféle kozmetikai cikkek legolcsóbban csak a D'OR illatszertárban, Fötér 9.

Furárokat kisebb-nagyobb tételben megvételre keres Hermann Jenő butor-kereskedő Satu-Mare.

Egy 30 éves béreltű 2 hengeres mű. és parasztmalom, jó buzatermő vidéken, igen kedvező ár és feltételek mellett átadó. Értekezhetni: Schwartz Samu Turda.

Kertes villában kiadó 2 szoba fürdő, szobás, teljesen komplett lakás. Értekezni Unió Száll. Váll. Fötér 4.

Zsidó uricsaládnál elegáns szoba teljes ellátással, zongora, fürdőszobaház, nálatlak kiadó. Eötvös u. 11/a, földszint.

Atadó 25 éves fűszer és bodegázlet központban, modern lakással „30.000” je ligére kiadóba.

Engros raktárnak, irodának, üzemenk kintő helyiségek kiadók Főpostával szemben. Regele Ferdinand 23. Ugyanitt egy szoba konyha kiadó. Házfelügyelőnél.

Felvezek 3 középiskolai végzettségű tanulókat, valamint elárusító nőket. Fischer Úvegudvar, Regele Ferdinand 6. sz.

Intelligens, perfekt német zsidó urinő keresek 10 és 12 éves fiaim mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Egyetemi hallgató, III. éves, elemista vagy gimnazista tanítását vállalja. Cim a kiadóban.

Kitünő megjelenésű 40 éves budapesti bejegyzett nagykereskedő 50.000 (ötvenezer pengő) hozománnyal, vagy benő-sülésre partit keres. Válaszokat „Köser háztartás — sine qua non-t képez” jelgégén a kiadóhivatalt továbbít.

Ebédlo eladó, ugyanott butorozott szoba zongorával kiadó. Dorobantilor 43.

Keresek megvételre jókarban levő gyermekkoosít. Cimeket „Modern” jelgégére a kiadóba.

Központban irodának alkalmas két-szobás előszobás, fürdőszobás lakást keresek november 1-re. Ajánlatokat „Üveg-véd” jelgégére kiadóba kérek.

HIDEGENYV

(Furnier-Kaltleim) szavatolt vizálló mőségen direkt gyári lerakat:

Ullmann József és Fia vegyi-import Oradea, Telefon 6-77.

Sát

A bünbár szállás és könnyebbült ménysegekké nep estéjén emlékezzék kának egyik Az odafon még nem zákat, még el késői megté fel a fohász és a lulav r tája felé, ho mindenütt a

Sátrak ün

Valamikor dulo népek a pusztában nek nádból f ról, szabads ról álmodtak vedő nép fia után megval a zsidó trad korszakra haszukkot”. gása azonban pusztájába s sátrak, ame ezen a pusztá fiai, szimbó növekedtek. képezhet ma itt-ott kopott fedeles tető olyan tákolm szellő is meg történelem vi nek tején b ban riadtan r Igen, azért évre ezek a s megváltásról, és megnyugtá nép, amely a tudja tisztá pelni, ha él b sátor bizonyt felváltja a sa ban, biztos al viharral daco

— Lapunk

eső szuktoti

gel jelenik m

— Eszt a m

karambolja, I

szigettől déln

zelében eszt r

a sűrű ködber

toros pillanat

nyi legénység

— MOSÓSELY

ség Lej 39.

Ferdinand 9.

— Bolívia e

mot engedélye

magánosoknak

via egyesés a

gedélezzett a

gánosoknak.

— Nőt a m

szlovákiaiban,

kanékkülek sz

év hasonló id

kanékküli szer

ban.

— Csak

vő

mert ele

„Filt” bar

„Filt” bar

francia

„Filt” est

minden

Kizár

„E

Cipőáruház

13 Tel.

Sár és hó

HIREK

Sátrak ünnepe

A bünbánat és vezeklés, a magába szállás és megtérés napjai után megkönnyebbült szívvel és új életre kapó reményekkel lépi át a zsidó szukkot ünnepe estéjén sátrának küszöbét, hogy megemlékezzék a zsidó történelem hős korszakának egyik felemelő fázisáról.

Az odafönt felfektetett nagy könyvben még nem zárták le teljesen a számadásokat, még elhangozhatik a „szolachti“ a késői megtérő felett is áhitatosan száll fel a fohász, könyörgően énekel a zsoltár és a lulav reszkette hirdeti a világ négy tája felé, hogy amerre csak a szem ellát, mindenütt az Ur hatalma a trónon.

Sátrak ünnepe...
Valamikor a rabszolgaságból felszabaduló népek nyújtottak lenge menedéket a pusztában összetakolt sátrak, amelyeknek nádból font fedele alatt önálló államról, szabadságról, jólétről és boldogságról álmodtak a megpróbáltatásokban szenvedő nép fiai. Ezeknek a nem sokkal az után megvalósult álmoknak emlékét őrzik a zsidó tradícióban a sátrak, erre a hős-korszakra emlékezteti a zsidót a „hag haszuckot“. A történelem kerekének forgása azonban ismét a számkivetés galutpusztájába szórta a zsidó népet. Azok a sátrak, amelyeket kétezer esztendő óta ezen a pusztán ácsolnak össze a zsidó nép fiai, szimbolikus erejükben csak meg-növekedtek. Mert hiszen mi egyebet jelképezhet ma ez a sátor, mint azt, hogy üttört-kopott és rozoga falak között, nádfeleles tető alatt él a galut zsidósága — olyan tákolmányban, amelyet a legkisebb szellő is megremeget, amely nem tud a történelem viharainak ellenállni s amelynek tetején becsap az eső, a sátor sarkában riadtan meghuzódó védtelen népre.

Igen, azért épülnek fel most is évről évre ezek a sátrak, hogy alattuk ismét megváltásról, felszabadulásról, egy jobb és megnyugtatóbb jövőről álmodják a nép, amely a sátrak ünnepeit csak akkor tudja tiszta szívvel és igazán megünnepelni, ha él benne a tudat, hogy a rozoga sátor bizonytalan menedéket rövidesen felváltja a saját földjén, a saját otthonában, biztos alapokra felépített és minden viharral dacoló kóház.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső szukkot ünnepek miatt kedden reggel jelenik meg.

— Eszt motoroshajó és svéd gőzös karambolja. Londonból jelentik: Aland szigettől délnyugatra a svéd partok közeleiben eszt motoroshajó svéd gőzössel a sűrű ködben összeütközött. Az eszt motoros pillanatok alatt elsüllyedt. Hat főnyi legénysége életét veszítette.

MOSÓSELYEM mintás, prima minőség Lej 39.— „STEA“ Cluj, C. Regele Ferdinand 9.

— Bolívia egyéves általános moratórium engedélyezett pénzügytervezetnek és magánosoknak, Londonból jelentik: Bolívia egyéves általános moratóriumot engedélyezett a pénzügytervezetnek és magánosoknak.

— Nőtt a munkanélküliek száma Cseh szlovákiában, Prágából jelentik: A munkanélküliek száma 480 ezer. Az elmúlt év hasonló időpontjában 228 ezer munkanélküli szerepelt a nyilvántartásokban.

NE HASZNALJON
5 ÉS 10 GYERTYAFÉNYŰ
LÁMPÁT mert ezek
rossz fényminőség
mellett legalább
15 WATT OT
FOGYASZTANAK

TUNGSRAM

AMELY UGYAN-ANNYI
ÁRAMOT FOGYASZT
JÓ FÉNYMINŐSÉGŰ

HASZNALJON
TEHAT
15 WATTOS

Vágó Géza szavalóestje. Csütörtök este tartotta Vágó Géza a prefektúra dísztermében szépszámu közönség előtt szavalóestjét, amelynek műsorán főleg román költők szerepeltek. A versek tulnyomó részét Kádár Endre, Franyó Zoltán és Fekete Tivadar fordította. Vágó Géza a Cosbuc, Eminescu, Alexandri, Goga, Cotrus, Eftimiu és Minulescu szerette költeményeket lendülettel adta elő. Minthogy közben magyar verseket is szavalt azokon kívül Karikaturákat rajzolt és bőven és ötletesen konferált, az estét mulatságossá tette. A két óra hoszszat tartó előadásban sok taps és kacagás és elérzékenyülés esett. Legnagyobb hatást Moris Rosenfeld „Mécse asszony“ című versének elszavalásával érte el. Vágó Géza Kolozsvárról Bukarestbe utazik, ahol szintén egész estét betöltő szavaló és konferánsz-estét rendez.

— Az október 23-i kiállításra a legfinomabb beszercei borok külön vasuti kocsikkal érkeznek. A kiállításon láthatók, kostonlatok lesznek a legrégibb és leghíresebb borok, így a Liebestropfen-t (Szerelmi eseppek), Édes leánykát, stb. Láthatók lesznek a híres somlyói borok is: Rizling (1931), Furmin (1931), Rizling (1930), Madaras (1926), Furmin (1924), Rizling (1920), Furmin (1908). Aszu (1866). Nagy érdeklődésre tarthat számot az almakiállítás is, amelyen a legkülönbözőbb nemes fajtákat: Jonathan, Aranyparmen, Batul, Londoni Pepin, Török Bálint, Bánffy Pál, kanadai reneta, bellefleurs pónyik és más reneta fajták fogják vonzani az inyeneket és a nagyközönséget.

— Vasárnap próbálja ki rakétáját Tilling mérnök, Berlinből jelentik: Tilling mérnök vasárnap kipróbálja szárnyrakéta modelljét. Az új szerkezet célja veszélytelené tenni a rakéta földre való visszazállását. Bizonyos távolságban a föld felett a rakéta szárnyai automatikusan kinyílnak s lehetővé teszik, hogy a rakétaszerkezet anélkül érjen földet, hogy súlyosan megrongálódna.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzorulás rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal hogy a beteg naponként reggel égygyomorra megiszik egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmainak szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Londonba utazott az ir delegáció. Londonból jelentik: Ir delegáció elutazott Dublinból Londonba az angol kormányal az agrárannuitások ügyében folytatandó tárgyalásokra. Angol politikai körökben megállapítják, hogy a tárgyalások kilátásai nem rosszak.

— A KKASE közgyűlése. Folyó hó 18-án este 8 órai kezdettel tartja a KKASE ez évi közgyűlést az unitárius kollégium tornatermében, melyre ez uton hívja meg tagjait az elnökség. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztári jelentés. Az új tisztikar megválasztása. Alapszabályok módosítása. Indítványok. Kérjük tagjainkat, hogy pontosan jelenjenek meg. Az elnökség.

MOSÓSELYEM mintás, prima minőség Lej 39.— „STEA“ Cluj, C. Regele Ferdinand 9.

Minden zongorista boldog, hogy Lepage-nál most Beethoven összes szonátái két hatalmas kötetben 144 lej. Csak amíg a készlet tart. Utánvételt portóval (23 lej), vagy előre fizetve portómentesen szállítja Lepage Cluj. Kérje a zeneműárleszállítás jegyzékét.

— Tizenegymillióegyszázezer a munkanélküliek száma Amerikában, Párizsból jelentik: Hivatalos amerikai statisztikai kimutatások szerint a munkanélküliek száma 11 millió 400 ezer. Az össz lakossághoz viszonyítva arányszámuk 9.5 százalék, míg az európai arányszám 3.6 százalék.

A dolgozó és közéleti szerepet játszó nő regénye Szederkényi Annának legújabb könyve a „Felszabadultak“ 203 oldal 32 lej Lepage-nál Kolozsvár. Küldje bélyegben és portómentesen kapja. Kérje az új könyvszenzációk jegyzékét.

Ma nyit az Iparkamara új palotájában a csodás Western Electric gépekkel felszerelt Royal mozi

Ma nyit az Iparkamara új palotájában a csodás Western Electric gépekkel felszerelt Royal mozi

— A nagybeteg Churchill lakására szállították. Londonból jelentik: Winston Churchill volt angol kincstári kan-cellárt a kórházból hazavitték lakására házi ápolásra. A volt kincstári kan-cellár, mint ismeretes, paratífuszot kapott és állapota heteken át súlyos volt.

— A Román Opera rendkívül kedvező bérlérendszerrel vezetett be. Tíz jegyet tartalmazó jegyfűzeteket bocsátottak ki, amelyeknek vásárlói az amugyis igen mérsékelt árákból további 50 százalék engedményt kapnak.

MOSÓSELYEM mintás, prima minőség Lej 39.— „STEA“ Cluj, C. Regele Ferdinand 9.

— Zsidó jogászok figyelmébe! Az erdélyi zsidó jogászegylet ezuton közli tagjaival, hogy ez évi működését megkezdte. A következő információkkal szolgálunk tagtársainknak: Az 1932-1933-as egyetemi évre való beiratkozások folyó hó 17-31-ig tartanak. A vizsgakérvények legkésőbb okt. 22-ig adandók be. A vizsgák okt. 24-31-ig tartanak. Doktorátusi vizsgák kezdete okt. 24. Taxák, tandíjak stb. mindeddig a tavalyiak. Az elsőévesek a beiratkozási kérvényükhöz értelességi, születési és állampolgársági bizonyítványt kell csatoljanak. Tandíjmentességhez legalább a „bine“-val érett segítők és legalább „unanimitate“-val alapvizsgázók folyamodhatnak. A kezelésünkbe levő indexek átvételét vagy a kezelési megbízás meghosszabbítását ezuton kérjük. Felkérjük kollegáinkat, hogy bármilynemű kéréseikkel forduljanak továbbra is bizalommal hozzánk. Ideiglenes levelezési címünk „Erdélyi Zsidó Diáksegélyző Cluj, Str. Filipescu 6. A vezetőség.

Csak márkás cipőt vásároljon,
mert elegáns, kényelmes és tartós!

„Filt“ barna trotteur 600—625
„Filt“ barna és fekete cipő francia sarokkal 525—625
„Filt“ estélyi Satin cipő minden színben . 325—375

Kizárólagos lerakat:
„ERIKÁ“
Cipőárúház CLUJ, Piata Unirii 13 Tel. Interurban 5—78.
Sár és hócipőkben legnagyobb választék!

39

TESEN

HAKKEFEK

HAJKEFEK

szoba fürdő

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

szoba tel.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Titulescu hazaérkezett és kijelentette, hogy elfogadja a külügyminiszteri tárcát

A külföld ragaszkodik a két stabilizációs kölcsön hét és félszázalékos kamatához

Bucuresti-Bukarest, október 14. A páris-bukaresti gyorsvonaton Titulescu, Mihalache, Madgearu és Lugoseanu ma reggel Curticinál átlépték a határt és délután érkeznek Színájába. Aradon Pop Ioan belügyi alminiszter fogadta a minisztereket, de Ghelmegeanu és Calinescu alminiszterek is elébük utaztak. Színájában Vaida várja Titulescut és esetleg Maniu is, amennyiben már utra kelt rövid badacsonyi pihenője után. A mai nap tehát érdekes politikai események napja lesz. A Dimineata szerint ha Vaida és Titulescu megegyeznek egymással, úgy a kormány megerősödve kerül ki ebből az egész ügyből, ha azonban nem sikerülne a megegyezés, akkor nyitva áll a kérdés, mi fog történni? A közvélemény mindenestre nagy érdeklődéssel várja a ma esti színajai jelentéseket és nagyon szeretné, ha a Titulescu-ügy végre lekerülne a napirendről.

Titulescu szűkszavu nyilatkozata

Titulescu, Madgearu és Mihalache délután fél 5-kor érkeztek Színájába. A miniszterek nem Aradon át, hanem Nagyváradon és Kolozsváron keresztül jöttek. A bukaresti lapok munkatársai Kolozsvárt felszálltak a vonatra, de Titulescu csak Medgyesen jött ki félkékjéből, nyilatkozatot akkor sem akart adni, végül is azonban kabinetfőnökének, Nenisornak közbenjárására a követezőket mondotta az Adeverulnak: Vaida miniszterelnök ur felajánlotta a külügyi tárcát és én elfogadtam azt. Ez a legjobb bizonyítéka, hogy közte és közöttöm nincsen semmiféle ellentét a külpolitikában.

Vaida csak 6 órakor utazott el Színájába, ahol azonnal felkereste Titulescut, aki Tabacovic villájában szállt meg. Madgearu és Mihalache is Színájában maradtak, míg Lugoseanu tovább utazott a fővárosba, ahová este 7-kor meg is érkezett. A kormány tagjai szombaton és vasárnap Színájában maradnak.

Madgearu az újságíróknak kijelentette, hogy külföldi tárgyalásairól addig nem nyilatkozik, amíg Viadával nem tárgyal. Az Adeverul Madgearuval folytatott beszélgetéséből annak a véleményének ad ki fejezést, hogy a külföldi hitelezőkkel a megegyezés csak akkor lesz lehetséges, ha a Népszövetséggel megkötik a technikai együttműködésről szóló egyezményt. A hitelezők szerint ez az egyetlen garanciaja a fizetési feltételek betartásának és a román kormány nem kell ezt úgy felfognia, mintha külön ellenérzésnek vetné magát alá. Madgearu és Lugoseanu aligha fogják folytatni a tárgyalásokat, de a külügyminiszter bizonyára másokat fog delegálni, mert e tárgyalásokat folytatni kell.

Bucuresti-Bukarest, október 14. Párisi jelentés szerint Tutuc professzor, pénz-

ügyi tanácsos, a kölcsönügyek szakértője napok óta tárgyal Románia külföldi hitelezőivel, a Románia két stabilizációs kölcsönévi kapcsolatos fizetési kötelezettségek enyhítéséről. A román kormány azt kérte, hogy a két kölcsön tőketörlesztését öt évre függesszék fel, a hét és félszázalékos kamatot pedig (amely a kibocsátási árfolyam alacsonyossága miatt a valóságban közel tíz százalékra rug) 4-5 százalékra mérsékeljék.

A hitelezők hosszas kapacitálás után hozzájárultak a tőketörlesztés bizonyos mérvű enyhítéséhez, mely évenként egy-milliárd lejlel csökkenti Románia külföldi

fizetési kötelezettségeit. Hallani sem akartak azonban a kamatredukcióról. Tutuc professzor ebben az irányban tovább folytatja a tárgyalásokat, igyekezve a hitelezőket meggyőzni arról, hogy Románia de facto fizetésképtelen és így a hitelezők makacssága olyan intézkedésekre kényszerítene, amelyeket a román kormány szeretne mindenképpen elkerülni. A legutolsó jelentés szerint bizonyos engedékenység már ezen a téren is észlelhető és így a kamatfizetésnél adott enyhítésekkel együtt 2 és félmilliárdra rugnak a külföldi hitelezők által tett engedmények.

Október 22-én Bukarestben lesz a Kis-antant konferencia

Bucuresti-Bukarest, október 14. Pop-Csicsó kamarai elnök az október 12-én Bukarestben kezdődő Balkán-konferencia alkalmából nyilatkozatot adott, amelyben rámutat a konferencia jelentőségére a Balkán államainak és népeinek

összinte közeledése szempontjából. Különösen a bolgárok részvétele nyújt kedvező kilátásokat. Nemcsak a közös tradíciók, de a közös jövő is nagy jelentőséget adnak a Balkán-konferenciának.

Gyermekének öröm,

Önnek szórakozás a

„Yo-Yo“

melyet egy „lo“ harisnya vagy „lo“ szwetter vásárlásánál INGYEN KAP

SIPOSNÁL CLUJ, Calea regelé Ferdinand 8.

A japánok háromhetes nagy offenzívába kezdtek Észak-mandzsuriában

London, október 14. A japánok háromhetes nagy offenzívába kezdtek Észak-mandzsuriában, továbbá a mukden-antungi és mukden-kinjini vasútvonal mentén a kínai felkelők ellen. A büntetőexpedícióban több mint tízezer japán katona vesz részt. A csapatokat nehéz tüzérség, tankok követik. Az északi kerület több pontján máris véres ütközet folyik a felkelőkkel.

Egyidejű jelentés szerint a japán kormány a Mandzsuriába küldött népszöveget

ségi vizsgálóbizottság jelentésére adott választát brosurában nyilvánosságra hozza. Japán részről hangoztatják a választást, hogy a rosszul informált bizottság nem őrizte meg tárgyilagosságát s helytelen következtésekre jutott. A japán kormány leszögezi, hogy Kína nem teljesen megszervezett állam s nem lehet csodálkozni azon, ha egyes kulturáltabb részeinek lakossága megunta az anarkiában élest.

Kommunista parasztok a kolozsvári törvénytörések előtt

Cluj-Kolozsvár, október 14. (Az Uj Kelet tud.) Péntek délelőtt érdekes kommunista tárgyalás zajlott le a kolozsvári törvénytörések Miculescu tanácsa előtt. A vádlottak Kiss Imre és Moldovan Vasile kolozsvári iparosok, akik a múlt évi választások alkalmával propagandaköruttra mentek a közeli Luna de jos és Doboca községekbe. Junius 24-én, vasárnap a doboikai parasztok összegyűltek Mesesan Stefan földész házában, ahol Moldovan Vasile marxista előadást tartott a parasztembereknek.

Pár nap múlva Moldovan és Kiss Imre hazamentek, majd a választások lezajlása után az egyik doboikai parasztember: Bot Joan részére kommunista röpiratokat tartalmazó csomag érkezett. A csendőrség

tudomást szerzett a faluban terjesztett röpiratokról és előállította a parasztokat. Így kerültek péntek délelőtt Moldovan és Kiss Imre iparosok, Kocsis János, Bot János és Mesesan Stefan földészek a törvénytörésekre. Moldovan Vasile asztalos rendkívül érdekesen viselkedett a tárgyaláson. Elmondotta, hogy meggyőződéses marxista és haladó gondolkodású munkás. A röpiratokról nem tud és azokat nem ő küldte a parasztok címére. A többi vádlott tagadta, hogy kommunista volna. Hasonlóan vallottak a tanuként beidézt parasztemberek is. Miután a pénteki tárgyalásról a tanuk nagyrésze hiányzott, a bíróság Ciugudan ügyész proproziójára a tárgyalást november 11-re halasztotta el.

Az egyedüli fogápoló szerek,

Gyár: Cluj, Strada Universitatii No 1.

Jogerős lett Matuska büntetése

Bécs, október 14. A legfelsőbb törvénytörések elvetette Matuska ügyében előterjesztett semmisségi panaszokat. Ezzel hat évi börtönbüntetése jogerőssé vált.

A stresai zárójegyzőkönyv szerepelt a Népszövetség tanácsának tegnapi ülésén

Genf, október 14. A Népszövetség tanácsa ülést tartott, amelyen elfogadta a Közép- és délkelet-európai országok helyzetét ismertető pénzügyi bizottsági jelentést. Napirenden szerepelt még a stresai zárójegyzőkönyv és ajánlások, melyek feletti döntést szombatra, továbbá pomerelleni német kisebbségi panaszok a lengyel agrárreform ellen és lengyel kisebbségi sérelmek Németország ellen, melyeknek megvitatását a novemberi ülészkra halasztották.

Az utóbbi hónapokban tovább hanyatlott az ipari termelés Németországban

Berlin, október 14. Az ipari termelés az utóbbi hónapokban tovább hanyatlott, de a termelés abszolút nagyságát tekintve, Németország az ipari államok sorában még mindig a negyedik helyet foglalja el. A fontosabb ipari termelési ágak általános jelző száma — 1928-ban 100-at számítva — a mostani év elején 55.2, júliusban 52.3 s most 51.6 százalék körül van.

Molotov és Litvinow Angorába utaznak

Berlin, október 14. A török kormányférfiak több hónappal ezelőtti oroszországi látogatásának viszonzására Molotov, a népbiztosok tanácsának elnöke és Litvinow orosz külügyi népbiztos Angorába fognak utazni. A látogatást Husszeim Hagib bey moszkvai török követ kíséri elő, aki a napokban tért vissza állomáshelyére a török fővárosból.

Tűz martaléka lett egy régi németországi várkastélyának egyik része

Berlin, október 14. A badeni Rastattban a régi várkastélyának egy része tűz martalékává lett. A tűzoltóság a tűz lokalizálása érdekében nagymennyiségű vizet használt el s a víz által átítatott falak közül több a legett rész szomszédságában összeomlott. Újabb falomlások veszélye miatt az egész épület kiürítették. Harminc munkanélküli családja, akik a tűzben nagyrészt mindentek már ugyanis elvesztették, hajléktalanná vált.

Házkutatások voltak Németországban a kommunista szervezeteknél

Berlin, október 14. A főügyészség rendeletére a birodalom több városában és Berlinben is házkutatások voltak a kommunista szervezeteknél. Nagy mennyiségű propagandanyagot foglaltak le. A razzizáció csoportok a Dronheimer Strasse egyik házában istállójában titkos kommunista nyomdát lepleztek le. Több letartóztatás történt.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baronului Pop (7. Brassai u.) 10. ca. Telefon 874.

Taxa po
plátite fr
No. 224.7

da Baron
Telefon:
Havonta
évre 600.
földre: H
félére 6.
detések di
KELET
asidóság e
keink utá
rás megjel

Vaida a

Kormány
közepén

Vaida Sán
bocsátotta m
A király a
zel az aktuss
a kormányvá
lappangva ny
ges életünket.
Nem az első
válság Román
De ilyen ag
lemmel sohas
válság elébe.
Hol vannak
kormányválság
talan emberek
cákon kelleme
A változást
meglepőt, vala
helyébe, cserél
gondokat és e
zetet.
Még jóformá
Vaida kormány
máris elcsusz
mert narancsh
Hogy mi ker
tudhatja. Egy
országának min
mint újabb izg
Ha már így
legyen hamar
aki megbizatos
re nyugodtan d
Mert legalább
rendes ember e
akar többé kor

Már Bécsbe

Bécsben is kez
Bécs ugyanis
több város, hír
történelem, filozó
fia szerint ugyan
ságos angyal irá
kedély angyala,
kor is, ha átme
Ha tehát méltó
angyalhoz, akkor
felfogni a törté

Bécs és vele eg
lem során legutó
mával bizonyított
kedély angyalho
szédságban hossz
háboru utáni fe
gon például 1918
tuság tartott a
szólva az ellenfor
kig elhúzódt. A
egész ügyet három
A forradalom nem
népi népelynél, a
Praterben és az o
helyein zajlott le.

De Bécsben val
vasárnap, ami az
nak és tapasztalat
szik. Bécsben az t
későthonnak az a
a readörök is meg
man elestek és ötv
Ez a polgárhábor
fájdalmas kurzus, a
estvérek plántálták
délyes osztrákokho
más ambíciójuk, m
legfantasztikusabb
sék. Utóbb azonban
toztak: a kampóske
jétescsillagra. Mérgéz